

Norges vassdrags- og energidirektorat
Postboks 5091 Majorstuen
0301 Oslo

Oslo, 1. mars 2018

Innspill til høring om forslag til endringer i forskrift om kontroll av nettvirksomhet - tariffer

Vi viser til høring med referansenummer 201706767 og deres høringsbrev av 30.11.2017.

Norsk Hyttelag er en medlemsorganisasjon for hytteeiere, og vi har medlemmer over hele landet. Vi tilbyr både juridisk og teknisk rådgivning til våre medlemmer, og får stadig henvendelser om nettleie. Når vi leser forslaget til endringer i forskrift, frykter vi at antallet slike henvendelser vil øke dramatisk i fremtiden.

Det finnes 463 919 fritidsboliger i Norge, og et flertall av disse er tilknyttet strømmettet. Hvert år bygges det flere nye hytter enn hus her i landet. I 45 av landets kommuner – mer enn hver tiende kommune – er det flere fritidsboliger enn boliger.

Vi ser at fritidsboliger med sitt ujevne bruksmønster kan skape større utfordringer for kapasiteten i strømmettet enn helårsboliger. Samtidig har svært mange hytter mulighet for styring av forbruk som boliger ikke har, blant annet i form av ring-hytta-varm-løsninger.

Det er derfor overraskende å lese et 59 sider langt høringsdokument og oppdage at fritidsboliger ikke er nevnt med ett ord. Vi håper at vårt innspill kan bidra til at NVE også tar hensyn til alle abonnentene med fritidsbolig når nytt regelverk for effekttariffer skal utformes.

Stor variasjon i forbruk

Vi leser i avisene at forbrukere frykter at de ikke lenger kan lage middag i middagstid, fordi det hver dag er en forbrukstopp når alle skal koke samtidig. Men prisdifferensieringen skal jo sørge for at alt det andre forbruket, som lading av el-biler, panelovner og varmtvannstanker, kan forskyves slik at en faktisk kan fortsette å lage middag i middagstid uten kostbare utvidelser av nettet.

Her ser vi mulige effekter av både dagens effektledd og de foreslåtte effekttariffene. Vi synes likevel den foreslåtte utformingen fremstår unødig komplisert og lite pedagogisk. Vi er usikre på om forbruker vil se klare incentiv til å endre sitt forbruksmønster – ut over det incentivet som allerede ligger i timefakturering av selve strømforbruket. Å innføre et system med overforbruk før vi har sett virkningen av timefakturert strømforbruk, fremstår som å løse det samme problemet to ganger.

For fritidsbolig vil de foreslåtte effekttariffene være enda mer kompliserte – og i enda mindre grad gi forbruker riktige incentiver.

Sommerhytter

Tradisjonelt har norske sommerhytter hatt et svært beskjedent strømforbruk, og forbruket har i stor grad funnet sted i fellesferien hvor øvrig forbruk er lavt. Vi ser at hyttene brukes stadig mer, og at sesongen forlenges i begge ender. Høyere standard gjør også at forbruket øker, men boblebad og svømmebasseng hører fortsatt til sjeldenhetene.

Om vi ser bort fra matlaging, vil lading av elbil trolig utgjøre den største belastningen på nettet. Men differensierte strømpriser vil alene være tilstrekkelig til å flytte dette forbruket til formiddag eller natt.

Vinterhytter

De norske vinterhyttene har tradisjonelt vært i bruk hver vinterferie og påskeferie. Det har ført til et forbruk som svinger enormt. I 50 av 52 uker er forbruket tilnærmet null (frostsikring), men i ferieukene er forbruket høyt, med topper når hytta skal varmes opp palmehelga og når "alle" skal lage påskelam påskeaften. Vi har dermed vært avhengige av et nett som er dimensjonert for store svingninger.

I dag er også vinterhyttene i bruk store deler av året. Hyttene brukes både sommer og vinter, i de fleste helgene gjennom sesongen, og gjerne flere hverdager i tillegg. Strømforbruket har tidligere gått primært til oppvarming, men med både dusj, oppvaskmaskin og vaskemaskin se vi at fritidsboligens forbruksmønster ligner mer og mer på helårsboligen.

Et annet viktig moment, er at de fleste norske hytter i dag er smarte. Nye hytter har gjerne avanserte styringsanlegg montert i sikringsskapet, mens eldre hytter har "plug-and-play" varmestyringssystem. Det betyr at de aller fleste har mulighet til å ha varmekildene i hytta stående på frostsikring til enhver tid, og så kan de skru på alle varmeovner til komforttemperatur i det de setter seg i bilen etter jobb.

Endring av forbruksmønster

Om den nye effekttariffen skal ha livets rett, må den være egnet til å endre forbruksmønsteret på en måte som reduserer belastningen på nettet og behovet for utbygging av nettet.

Differensiering av strømpris kan få meg til å skru opp varmen på hytta i løpet av natt til fredag i stedet for å gjøre det i "middagstid" på fredag når jeg sitter i bilen på vei til fjells. Effekttariffen har ingen incentiv til det. Effekttariffen gir meg heller ikke incentiv til for eksempel å flytte forbruk fra vinterferie til andre uker.

I en helårsbolig vil den foreslåtte tariffen kanskje ha en pedagogisk effekt. En forholder seg til abonnert forbruk, og forsøker å unngå å gå over dette forbruket for å bli straffet økonomisk.

På en fritidsbolig må man enten abonnere på en effekt tilstrekkelig til å varme opp hytta og lage påskelam (samtidig som alle andre), og dermed ha null incentiv til å endre sitt forbruksmønster resten av året. Alternativt kan man abonnere på en effekt tilsvarende frostsikring, og så heller tåle å betale overforbruk de gangene man faktisk bruker hytta. Da er incentivet til å redusere maksimalforbruket helt borte, fordi man uansett er på overforbruk til enhver tid.

Store og små nettselskap

Vi ser at det i forslaget forutsettes at nettselskapene skal forsøke å kompensere for disse svakhetene ved de foreslåtte effekttariffene ved å differensiere kostnaden for overforbruk i tid. Som om systemet ikke var komplisert nok fra før. Jeg vil anta at dette i praksis vil bety at kostnaden for overforbruk vil ha en samvariasjon med strømprisen. Det betyr enten at vi har to konkurrerende system med samme incentivstruktur, eller et system med to til forveksling like prismekanismer som kompliserer forbrukers oppfatning av konsekvensen av eget forbruk.

Vi frykter også at NVE overvurderer det enkelte nettselskaps evne til å utarbeide gode effekttariffer og systemer for prissetting av overforbruk. Det er mulig at de store nettselskapene kan finne gode løsninger for dette. Vår oppfatning er imidlertid at hyttefolket betjenes av mange små nettselskap med svært varierende kompetanse – og helt sikkert også varierende kapasitet til å gjøre denne jobben på en god måte.

Vi husker alle hytteeieren på Hvaler som var innom hytta i ett døgn – helt utenom hyttesesong og høy belastning på strømmettet – og fikk en strømregning på 564 kroner etter å ha koka suppe... Nå er riktignok denne tariffen endret i ettertid, men den viser likevel tydelig at fastsettelse av tariff er for komplisert selv for et stort selskap som Fredrikstad EnergiNett.

Om NVE forventer at problemet med prissetting av overforbruk skal løses av hvert enkelt netteier, så er det i beste fall naivt. En forskrift som i utgangspunktet ber netteier kreve samme avgift for overforbruk i uke 6 som i uke 8, vil skape flere slike meningsløse eksempler og trolig også redusere hele systemets legitimitet.

Oppsummering

- Norsk Hyttelag er positive til en endring av tariffene som på en effektiv måte flytter forbruk og reduserer behovet for kostnadskrevenende utbygging.
- Norsk Hyttelag mener at NVE bør ha mer fokus på at tariffene må være forståelige for forbruker og slik sikre at en endring i forbruksmønster er ønsket og ikke tilfeldig.
- Norsk Hyttelag mener at mange av endringene som er foreslått, trolig vil løses ved differensiering av strømprisen. I så fall kan tariffene for nettleie utformes på en mye enklere måte. NVE oppfordres derfor til å vurdere om det er nødvendig å gjennomføre en så omfattende endring allerede nå.
- Norsk Hyttelag krever at en endring i nettleie for hele landet også tar hensyn til hytteeierne. Et forslag til nye nettartiffer som ikke nevner fritidsbolig med ett ord, er ikke en fullstendig utredning.

Om det er ønskelig stiller Norsk Hyttelag gjerne i et møte med NVE for å utdype våre innspill og diskutere mulige forbedringer.

Med vennlig hilsen
Norsk Hyttelag

Audun Bringsvor
Daglig leder